

Folkeretten og vest-tysk grunnlov gir tyskerne rett til selvforsvar

Adenauer gjendriver innvendingene mot deltagelse i fellesforsvaret

Spesialtelegram til Aftenposten. Bonn, 24. januar.

(H. S.-L.) Det røper manglende kjennskap til grunnloven når man snakker om nyvalg i forbindelse med det tyske forsvarsbidraget, sa forbundskansler Adenauer til utenlandspresen i Bonn i dag. Grunnloven er med hensikt laget slik at forbundskansleren ikke kan styrtes ved mistillitsvotum.

Erfaringene fra perioden 1918—33 hadde ført til en rekke bestemmelser for å sikre stabile forhold. Man ville unngå den usikkerhet som preget den nevnte periode, da ytterste høyre og venstre fløy ofte var enige om å styrte rikskansleren. Fordi man også hadde sett hvor lett det er å bringe massene ut av fatning ved en hensynsløs propaganda, åpner grunnloven heller ikke adgang til folkeavstemning.

Den eneste mulighet for nyvalg er at forbundskansleren selv krever tillitsvotum og at han ber en av gruppene i regjeringskoalitionen om å stemme mot ham. Da vil det bli tilstrekkelig flertall mot ham, og da har han adgang til å gå til president Heuss og oppløse forbundsdagen. Presidenten kan ikke på egen hånd kreve oppløsning. Forbundsdagen kan heller ikke oppløse seg selv.

Pressemøtet formet seg som en time i forfatningsrett. Den 75-årige forbundskansler imponerte med sin overlegne behandling av det innviklede stoff. Han gjendrev punkt for punkt opposisjonens påstander om vernepliktens grunnlovstridighet.

Flere artikler i grunnloven forutsetter verneplikt som noe helt selvfølgelig.

Artikkel 26 slår fast at forberedelser til angrepskrig er forfatningsstridig. Derav sluttet forbundskansleren at man har rett til å forsvare seg. Artikkel 26 gir forbundsrepublikken rett til å slutte seg til et gjensidig, kollektivt sikkerhetssystem.

Folkerettseksperten professor Kaufmann hevdet dessuten at den vest-tyske forfatning suppleres av folkeretten, slik at folkerettsreglene går foran alminnelig tysk lov. Folkeretten gir enhver nasjon rett til selvforsvar, og det samme gjør Kelloggpakten og A-paktcharteret.

Forbundskansleren understreket at det var viktig å få størst mulig tilslutning til den kommende avtale om forsvarsbidraget. Det var derfor han hadde innledet forhandlinger med opposisjonen.

Adenauer opplyste at finansspørsmålet i forbindelse med forsvarsbidraget ikke er løst ennå. Fordi Tysklands partnere allerede har et forsvar, mens Tyskland ennå ikke har noe, vil det reise seg mange vanskelige overgangsspørsmål. Forbundskansleren fant det rimelig at Tyskland betalte også for det året som ville gå før det tyske forsvaret kom i stand. Ved siden av Tysklands part i Europahærens felleskasse kommer bidragene til de tropper andre nasjoner enn de to statene har i Tyskland. Det gjelder de amerikanske og britiske tropper. Det vil bli gjenstand for forhandlinger mellom partene hva forbundsrepublikken skal yte til disse troppers underhold.

Forbundskansleren ble spurt om

han regnet med muligheten av en tysk våpenproduksjon. Han svarte: «Vår industri ønsker det ikke. Dels er industrianleggene ikke store nok til å kunne delta i produksjonen av atombomber eller andre atomvåpen. Det samme gjelder fjernstyrt skyts. Dessuten ligger forbundsrepublikken for nær Sovjet. Det er aldri skikk å legge rustningsindustrien i de mest utsatte områder.»

Forbundskansleren fant det naturlig at Storbritannia inntar den holdning det gjør. Hensynet til Commonwealth talte for det. Adenauer mente at så langt fra å svikte sine plikter overfor Kontinentet hadde Storbritannia aldri følt seg så nær knyttet til Europa som nu.

Den østerrikske traktat treneres av sovjet-russerne

En note fra vestmaktene overrakt i går formiddag

London, 24. januar.

(Reuter og Ass. Press.) Vestmakter har sendt en note til Sovjet, hvor de anklager den russiske regjering for obstruksjon i forbindelse med den østerrikske fredstraktat. Noten ble overlevert i den russiske London-ambassaden torsdag ettermiddag og gir uttrykk for vestmaktene håp om at en russisk representant snart kan delta i et møte om fredstraktaten.

Møtet var resultatet av to møter mellom vestmaktene stedfortredende utenriksministre i dag, hvor den russiske obstruksjonstaktikken ble inngående behandlet.

Russerne hadde først foreslått at stedfortrederne skulle drøfte det de kalte de anglo-amerikanske «krigsforberedelsene» i Trieste. Deretter foreslo de at den østerrikske demilitarisering og denazifiseringen skulle behandles av stedfortrederne. De gjen tok sine forslag til tross for et bestemt «nei» fra de tre vestmaktene.

I begynnelsen av denne uken ba russerne om mer tid til å studere en ny innbydelse fra vestmaktene for å gjøre enda et forsøk på å få traktaten ferdig. Dette førte til at vestmaktene måtte avvise det 260. møte mellom stedfortrederne, som skulle vært holdt 21. januar.

Vestmaktene har tilbudt seg å møte på kort varsel hvis det skulle vise seg ønskelig.

DEN FRANSKE nasjonalforsamling ratifiserte torsdag med 519 mot 101 stemmer Tyrkias og Hellas' opptagelse i A-pakten. Bare kommunistene stemte mot.

106169

fr
p
P
le
ti
vi
oi
te
et
b
f
d
h
k
se
h
h
e
s
k
z
d
s
i
f
s
c
b
f
B
o
l
«
E
F
A
H
G
te
te
fr